

ACTIVITEITENVERSLAG MUSEUM DOKKUM 2023

Beeld uit expositie 'Een dier is ook maar een mens'.
Eppie Dam ziet Janine van Zeeland. Juni-augustus 2023 Museum Dokkum

Stichting Musea Noardeast Fryslân

1. OPENSTELLING en BEZOEKERSCIJFERS

OPENSTELLING

Het museum was open voor het publiek van maandag tot en met zaterdag, gedurende het hele jaar, en op zondagmiddagen tijdens koopzondagen in Dokkum. Buiten genoemde dagen/uren was het museum diverse keren op aanvraag toegankelijk tegen meerprijs of voor lezingen en dergelijke. Ook werd het museum ingezet voor diverse avondactiviteiten in het kader van eigen activiteiten of activiteiten in het kader van regionale/provinciale activiteiten. In de zomermaanden was Museum Dokkum ook op zondagmiddag open van 13.00 tot 17.00 uur, dit mede om de service verlening aan de toerist via het inpassende TIP Dokkum te garanderen.

In het kader van de zoektocht naar besparing is in 2023 geëxperimenteerd met aangepaste openingstijden in het najaar van 2023. Hierbij is gekeken of we wellicht wat later open kunnen gaan en wat eerder sluiten (11.00-16.00). Door de aangepaste tijden besparen we wat op onze elektriciteitsrekening (licht in zalen) en bieden een aantrekkelijker werkschema voor onze vrijwilligers. De wintermaanden veroorzaken een behoorlijke dip in onze dagelijkse bezoekerscijfers en dat is het fijn op iets eerder te kunnen afsluiten. We hebben besloten dit experiment door te zetten in 2024 om te bekijken.

BEZOEKCIJFERS

In 2023 ontving Museum Dokkum **14.674 bezoekers**. Hieronder 730 leerlingen in schoolverband, 999 personen die wandelden met een stadsgids, 3548 personen die een digitale wandeling maakten of gebruik maakten van een papieren stadswandeling, 1142 personen die een vaartocht maakten met Trekschuit/praam, 819 personen die voor een activiteit/vergadering/workshop/e.d. het Hellinghûs gebruikten en 861 bezoekers die meededen aan een activiteit in en rond het museum.

De fysieke bezoekers aan TIP Dokkum tellen we apart, in 2023 bezochten **14.805 toeristen** het informatiepunt.

In totaal ontvingen wij in Museum Dokkum en TIP Dokkum **31.706 bezoekers**.

2. COLLECTIE, DOCKUMER ROEM, GEBOUWEN

COLLECTIE

a. Aanwinsten:

Het zeer selectieve aannamebeleid werd ook in 2023 voortgezet; in totaal werden er 25 voorwerpen als aanwinst ingeschreven, het betrof hier gebruiksvoorwerpen, tekeningen, textiel, foto's e.d.

Daarnaast werden er diverse objecten gevonden in de collectie zonder inventarisnummer, deze zijn ingeboekt in 2023 om ze op deze wijze toch als geregistreerd object in de collectie terug te kunnen vinden (zie achterstanden beschrijving) op pag.2)

Stichting Musea Noardeast Fryslân

b. Restauratie

In 2023 werd een object voor restauratie aangeboden, het betrof hier de toga en het bijpassende hoofddeksel van dominee Cohen uit Dokkum. Een restauratieatelier voerde de restauratie uit.

Daarnaast werden er in eigenbeheer behoudswerkzaamheden verricht aan de collectie, het betrof hier:

- a. beter verpakken van objecten op depot en nalopen verpakkingswijze
- b. schoonmaken van objecten
- c. de inventarisatie voor een subsidie restauratie bij de Wassenbergh-Clarijs-Fontein Stichting staat nog in de wacht. We hopen een dergelijke aanvraag in de komende jaren wel te kunnen realiseren. Hierbij is hulp aangeboden door de Museum Federatie Fryslân.

c. Beheren en registreren

In 2023 werd er door verder gewerkt aan het beheren en registreren van de collectie. Onderdeel van de werkzaamheden waren:

- a. Het digitaal registreren van objecten in onze collectieregistratiesysteem Atlantis
- b. Het toevoegen van afbeeldingen aan de collectieregistratie
- c. Het controleren van standplaatsen van de collectie items
- d. Het verbeteren van de informatie rondom het object
- e. Update bruikleenadministratie en inventariseren/retourneren van bruiklenen die niet meer in vaste presentatie van het museum staan.
- f. Digitalisering van schriftelijke informatiedragers (inventariskaarten & fotokaarten) rondom collectie
- g. Opzet en implementatie van het digitaal collectiearchief
- h. Opschonen bibliotheek, verkoop dubbele boeken en herplaatsing bijzondere boeken bij Tresoar in Leeuwarden.
- i. Inventarisatie archiefstukken voor overdracht aan Gemeentearchief.

Achterstanden beschrijving

Gedurende de werkzaamheden in 2023 werden opnieuw fouten gevonden in de wijze waarop we onze collectie hebben beschreven, schriftelijk en digitaal. Gelukkig kunnen we na een periode van werk aan achterstallige zaken 2019-2022 constateren dat we weer een aantal stappen vooruit hebben gemaakt. Zorgpunt is wel dat door de inzet van medewerkers bij projecten zoals locatiestudie Dokkum en project Dijk van een verhaal in Moddergat er soms te weinig tijd is voor werk aan de collectie. Het is een spannende puzzel om er zorg voor te dragen dat we niet weer achterstanden oplopen in onze registratie

d. Bruiklenen

Ook in 2023 kon Museum Dokkum bijdragen aan de inrichting van exposities door anderen. Zo werden door ons in bruikleen gegeven:

- a. Claercamp muntschat voor de middeleeuwen expositie in Fries Museum Leeuwarden
- b. Objecten voor wisselexpositie Landbouwmuseum Leeuwarden

Voor bruikleenhandelingen worden door ons geen administratieve kosten in rekening gebracht bij de bruikleennemer. Onze inzet is om altijd mee te werken aan bruikleenverzoeken van collega's, zeker de musea in de regio/provincie.

e. Collectieregistratiesysteem (hard en software)

Museum Dokkum verwerkt sinds 2023 collectiedata in het collectieregistratiesysteem Atlantis. Gedurende 2023 maakten we de transitie van Adlib naar dit nieuwe systeem. Medewerkers gingen op

Stichting Musea Noardeast Fryslân

cursus om te leren werken met de nieuwe software. Gedurende de overstap functioneren beide programma's nog naast elkaar, waarbij er in Adlib geen veranderingen meer worden aangebracht, deze dienst slechts als een backup op weg naar volledig gebruik van Atlantis.

Met de overstap is een belangrijke stap gezet naar software die weer up to date is, mogelijkheden kan bieden om de collectie meer voor publiek toegankelijk te maken en aansluit bij het museale veld. Belangrijk is ook dat de software draait op een externe server waardoor er borging is van de collectiedata zoals gewenst in het kader van het Museumregister.

De werkzaamheden aan de collectieregistratie van Museum 't Fiskershúske in Atlantis werden verricht in Museum Dokkum. Andere collectie werkzaamheden werden in Museum 't Fiskershúske verricht.

f. Depot

De opslag van onze collectie in interne en externe depots vraagt blijvende zorg. Gedurende de beleidsperiode 2024-2027 is de zoektocht naar een verbeterde depotsituatie een van de speerpunten. De depot situatie was onderdeel van de plannen om te komen tot een herinrichting van Museum Dokkum, waarbij naast aandacht voor de publieke kant van het museum ook de depot situatie aandacht blijft verdienen. Ook in Museum 't Fiskershúske is het depot onderdeel van het project Dijk van een verhaal.

g. Ontzamelen

In de afgelopen jaren hebben we een steeds beter beeld gekregen van de samenstelling van onze collectie. Dit heeft als gevolg dat we vanaf 2023 ook zijn gaan kijken of zich objecten in de collectie bevinden die 'overbodig' zijn. In 2023 zijn we gestart op selecties te maken in de textielcollectie van Museum Dokkum, waarbij dubbel materiaal werd geselecteerd dat in aanmerking kon komen voor ontzaming. In 2024 starten we het ontzamingstraject op om ook daadwerkelijk over te gaan tot vervreemding van collectie items. Het ontzamingproces is gebonden aan allerhande musea regels en voorwaarden (LAMO), als geregistreerd museum volgen wij deze regels nauwkeurig.

h. Collectiebeleidsplan

Om meer sturing te geven aan onze werkwijze m.b.t. de collectie werken we aan het schrijven van een collectieplan. Dit 'handboek' geeft sturing en vorm aan de werkprocessen rondom beheer en behoud. Onderdeel hiervan was de overgang van schriftelijk naar meer digitaal werken, het digitaliseren van het collectiearchief, bruikleenadministratie, fysieke toestand en andere collectie gerelateerde zaken. Ook in 2023 werd verder gewerkt aan elementen van dit plan dat we gedurende de beleidsperiode 2024-2027 vast willen gaan stellen.

DOCKUMER ROEM

De deelcollectie Dockumer Roem bestaat uit een sjees, een draaiorgel en een trekschuit.

- a. De sjees is op een goede wijze ondergebracht in een extern depot. In 2023 werden afspraken gemaakt om de sjees in te kunnen zetten bij hippisch events. Hiervoor is de sjees overgebracht van een slecht toegankelijk naar een goed toegankelijk depot.
- b. De trekschuit was in 2023 toe aan een verfbeurt, de binnenzijde van het schip werd door ons aangepakt. Hierdoor was het schip pas later in het seizoen gereed om te worden ingezet. De mooie zomer zorgde er voor dat de inzet minimaal was. In de herfst van 2023 werd het schip uit het water gehaald en ondergebracht in Dokkumer Nieuwe Zijen. Bij het uit het water halen constateerden we dat er weer een behoorlijke onderhoudsbeurt aan zat te komen die we moeten gaan oppakken in 2024.
- c. Het draaiorgel werd in 2023 ondergebracht in extern depot Prins in Dokkum. Ook werd er door een specialist gekeken naar de toestand van het orgel, dat door intensief gebruik in de

Stichting Musea Noardeast Fryslân

coronajaren de nodige schade heeft opgelopen. Begin 2024 zal er door een orgelbouwer worden gekeken naar het binnenwerk en naar het onderstel van het orgel.

In de komende jaren zal het beschikbare budget voor onderhoud en opslag van deze bijzondere objecten in de collectie nader moeten worden bekeken. De afgelopen jaren laten zien dat het huidige budget onvoldoende is om de gestegen kosten te dekken en om vervolgens ook te kunnen reserveren voor groot onderhoudswerk. Zowel de trekschuit als het draaiorgel dreigen hierdoor niet verantwoord te beheren en te behouden objecten te worden.

GEBOUWEN

a. Klim Op project

In het kader van duurzaamheid en de energiecrisis doet Museum Dokkum (huurder) in samenwerking met de Gemeente Noardeast-Fryslân (eigenaar) en Museum Federatie Fryslân (initiator-begeleider project) mee aan een onderzoek naar de toestand van de gebouwen en de mogelijke verbeterpunten. Dit Klim Op onderzoek werd in 2023 afgerond en gaf inzicht in mogelijke verbeterpunten.

Met de verhuurder is afgesproken om geen majeure aanpassingen te doen in de gebouwen zolang er sprake is van een mogelijke verhuizing van het museum. Wel zal worden gekeken naar mogelijkheden om met kleinere ingrepen de bestaande situatie te verbeteren.

b. Locatieonderzoek

In samenwerking met de Gemeente Noardeast-Fryslân is er gesproken over de huidige locatie van Museum Dokkum. Hierbij is gesproken over de noodzaak om te komen tot herinrichting (duurzaamheid, toegankelijkheid, vernieuwing). In 2023 is gewerkt aan een locatieonderzoek waarbij gekeken werd naar de huidige locatie en mogelijke andere vestigingslocaties in de stad.

Gedurende het onderzoek werd duidelijk dat uitbreiding op de huidige locatie niet mogelijk was en is de focus komen te liggen op een mogelijke nieuwe locatie. Gemeentebestuur en museumbestuur zijn om tafel gegaan om mogelijkheden en wensen met betrekking tot een nieuwe locatie versus verbouw op huidige locatie te bespreken. Adema Architecten en museum werkten een plan van eisen uit. In 2024 zal het resultaat van de studie worden aangeboden aan de gemeente (wethouder cultuur).

c. Tuinen voor- en achterzijde museum

Bij de verhuurder ligt een voorstel van ons om te gaan kijken naar de inrichting van tuin/plein voorzijde museum en de achtertuin. Ons voorstel is om aanpassingen te maken waarbij de boom verdwijnt die ondergronds woest aan het werk is om onze riolering te verwoesten. Het plein beter in te richten als entreeplein, fietsenstalling en verzamelplek voor groepen. De achtertuin te voorzien van steen waardoor de ruimte als 'binnenplein' te gebruiken is voor activiteiten, afgesloten door een 'open' deur waardoor ook bij sluiting het zicht op het binnenhofje mogelijk blijft. In 2023 zijn er op dit gebied geen verdere ontwikkelingen geweest, we hopen dat de ideeën in 2024 gestalte kunnen krijgen.

d. Toegankelijkheid

Doorn in het oog blijft de slechte toegankelijkheid van het museum voor mindervaliden en de steeds groter wordende groep mensen die gebruik maakt van een rollator. De verbetering van dit probleem hangt samen met de toekomstige invulling van de gebouwen voor het museum en een aanstaande herinrichting van Museum Dokkum. Ook het entreegebouw kent problemen met de toegankelijkheid, drempels en een trapje staan ook hier de toegang tot museum en TIP in de weg.

Stichting Musea Noardeast Fryslân

3. ACTIVITEITEN, EXPOSITIES, EDUCATIE en PROMOTIE

ACTIVITEITEN

In 2023 deden we mee aan en organiseerden we zelf een groot aantal activiteiten in en rond het museum. Het blijkt dat juist het organiseren en uitvoeren van activiteiten ons veel extra bezoekers kan opleveren. Zoals in 2022 toen we het museum open stelden voor de Midnightwalk Dokkum.

Museum Dokkum organiseerde, deed mee aan en was podium voor onderstaande activiteiten:

- Pake en beppe week, voorjaarsvakantie, provinciale activiteit, ism Museum Federatie Fryslân
- Kleikunstroute, weekend juli/augustus, regionale activiteit, ism Kleitaal.
- Museumweek (weekend), april, nationale activiteit, ism Museum Vereniging Nederland
- Museumnacht, september, provinciale activiteit, ism Museum Federatie Fryslân
- Coole Kidsnacht, oktober, provinciale activiteit, ism Museum Federatie Fryslân
- Roeien met de L.A. Buma, september, stedelijke activiteit, onderdeel Admiraliteitsdagen
- Open Monumentendag, september, lokale activiteit, met OMD Dokkum en Monumenten Noardeast-Fryslân.
- Start Toeristenseizoen, maart, lokale activiteit, met Stichting Stadspromotie Dokkum
- Stadswandeling Dokkumer huisnamen met Stadsontwikkeling Dokkum (SOM)
- Pilot stadswandeling visueel beperkten samen met LIONS Dokkum
- 60 jaar Museum Dokkum in Admiraliteitshuis, stedelijk en lokaal met o.a. objecten keuring en verloting

Het Hellinghûs werd in 2023 gebruikt door:

- buurtverenigingen , verenigingen (o.a. Filmhuis Dokkum), particulieren e.d. voor bijeenkomsten en vergaderingen
- schilderlessen door Anke's Art
- bijeenkomsten Handwerkcafé Museum Dokkum
- cursus fotoclub Dokkum
- vergaderingen eigen medewerkers en bestuur met externen

Daarnaast werd er gesproken met diverse organisaties over samenwerking in de toekomst

- Kunstenaarscollectief De Groen, exposities, gezamenlijke activiteiten
- Liberation Trail, fiets- en wandeltocht mbt historie Tweede wereldoorlog in en rond Dokkum ism 4 mei Comité Dokkum en Streekarchief
- Stichting Modderacademie, activiteiten rond expositie 2023

Samenwerking met ondernemers in Dokkum

- samenwerking met Schreiershoek Recreatie in de organisatie van rondvaarten met Trekschuit en praam
- voor de Ondernemersvereniging Dokkum (OVD) doet Museum Dokkum de groepsboekingen voor de rondritten met het Dockumer Lokaaltje
- voor Hotel de Abdij geeft Museum Dokkum stadswandelingen op maat
- met Hotel van der Meer, korting toegang voor gasten

Stichting Musea Noardeast Fryslân

EXPOSITIES

In 2023 waren er in Museum Dokkum de onderstaande exposities te zien in de wisselexpo ruimte:

80 jaar Cees Booij

Landschappen en portretten

Januari-april 2023

Ús Iep

Hou't van mijn stad (Modderacademie)

April-mei 2023

Een dier is ook maar een mens

Eppie Dam ziet Janine van Zeeland

Juni-augustus 2023

Kiek

Een beleving van Dokkum (Marit Anker)

Augustus-oktober 2023

Luchtig

Schilderijen en prenten uit eigen collectie

November-december 2023

Daarnaast op textielzolder deel collectie presentaties

Archeologisch steunpunt Klooster Claercamp

Omdat de ruimte voor dit informatiepunt kwam te vervallen in 2020 werd in overleg met het bestuur besloten om de tentoonstelling Museum Claercamp te gaan presenteren in Museum Dokkum. De presentatie is sinds het voorjaar van 2020 opengesteld voor publiek. Voor de inrichting van de presentatie werden de vitrines aan Museum Dokkum overgedragen en enkele objecten zoals een maquette van het voormalig klooster. Ook werd en de tekstpanelen hergebruikt. De bruiklenen die in de oude presentatie geëxposeerd werden zijn weer overgedragen aan de bruikleengevers (Fries Museum en Archeologisch depot Nuis). De huidige expositie bestaat uit objecten uit de collectie van Museum Dokkum. Dat de presentatie nu onderdeel uitmaakt van Museum Dokkum kreeg weerslag in een nieuwe museumfolder waarin Claercamp een vermelding heeft en via de website van Museum Dokkum.

EDUCATIE

In 2023 ontving Museum Dokkum 730 leerlingen in schoolverband uit stad en regio. Bijzonder project in 2023 was de tweede editie van de educatieve samenwerking met diverse musea en organisaties op het gebied van skûtsjes. Onze educatief medewerker werkte mee aan een prachtig programma rond de historie en toekomst van skûtsjes. De museumlessen werden in Dokkum gegeven in het Hellinghûs en aan boord van de twee Dokkumer skûtsjes. Alle samenwerkingspartners ervoeren, evenals de deelnemers, het programma als een groot succes dat ook in de komende jaren ingezet kan worden.

Stageleerbedrijf

Museum Dokkum is stageleerbedrijf voor studenten MBO. Elk jaar zijn er tussen de vier en zes studenten die voor kortere of langere tijd stage lopen o.l.v. Jacob Bosma. Met de studenten worden uiteenlopende producten gemaakt of activiteiten tot uitvoering gebracht die passend zijn bij de opleiding. Ook stages fotografie o.l.v. Peter Sauermann vinden deels plaats in het museum

Stichting Musea Noardeast Fryslân

PROMOTIE

a. Partners in promotie

Om Museum Dokkum te promoten werd in 2022 o.a. samengewerkt met:

Museum Federatie Fryslân: museumpas voor museumvrijwilligers, museumpasse-partout

Markant Friesland: realisatie fietstochten, algemene folder, website

RMT: landingsplek Museum Dokkum, TIP Dokkum
(aansluiting bij Merk Fryslân en provinciale marketing organisaties)

St Stadspromotie Dokkum: promotie Dokkum, opvolger Marketing platform Dokkum

Diversen: promotie via digitaal boekingssysteem, Social Deal

b. In de pers

In 2023 was Museum Dokkum met regelmaat zichtbaar in de lokale, regionale en provinciale media. Er was aandacht voor onze exposities, de collectie, activiteiten en educatieve projecten. We verschenen in regionale en provinciale kranten en waren ook regelmatig te zien/horen via de Regionale TV/radio en Omrop Fryslân.

c. Sociale media/website

Al sinds enkele jaren is onze activiteit op sociale media (Facebook, Instagram) toegenomen, onze inzet is hier om een breed publiek te interesseren voor ons expositie programma, activiteiten en informatie over onze collectie. Rondom de expositie *Ús Iep* werden bijvoorbeeld mini facebook portretjes gemaakt van de deelnemend kunstenaars.

Ook onze website is een goed middel om het museum digitaal zichtbaar te maken en te houden voor een breed publiek.

In 2023 verscheen onze eerste editie van de digitale Nieuwsbrief van beide musea.

d. Folders, magazines en affiches

In 2023 beschikte Museum Dokkum over een eigen museumfolder en stond Museum Dokkum in de folder van St. Markant Friesland *Schatkamers van Noordoost Friesland*. Ook werd het museum opgenomen in promotiemateriaal van anderen zoals RMT 'Land in Friesland', Dokkum Magazine, dossier Dokkum, Museumgids Museum Federatie Fryslân. Bij activiteiten en exposities maakten we affiches en/of flyers.

e. Hotspots Dokkum

Net als in voorgaande jaren probeerden we als Museum Dokkum aansluiting te houden bij de zeven Dokkumer Hotspots. Daar waar mogelijk verwezen we in door ons aangemaakte materialen naar deze iconische tijdbalk en lieten we ook exposities en activiteiten hierop aansluiten.

Een mooi voorbeeld hiervan waren de activiteiten rondom Open Monumentendag waarbij er een belangrijke rol was het Stadhuis Dokkum, een van de zeven hotspots, in het dagprogramma.

Nadrukkelijk blijven we mensen wijzen op het bestaan van de hotspots en de tijdlijn, met als resultaat dat veel organisaties deze overnemen / gebruiken bij de promotie van eigen activiteiten.

Stichting Musea Noardeast Fryslân

4. BESTUUR, MEDEWERKERS, VRIJWILLIGERS, STAGIARS EN NETWERK

BESTUUR

Het bestuur bestond in 2023 uit dhr G. Heeringa (voorzitter), mw. M. Groen (secretaris), dhr. S. van Seijen, mw. A. Botma, mw. G. Schoor, dhr. T. Visser en dhr T. Stierhout. De directeur-conservator woonde de diverse bestuursvergaderingen bij.

Het bestuur St Musea Noardeast Fryslân onderschreef de Governance Code Cultuur. In het kader hiervan was er een overzicht van de bestuursleden, zittingstermijnen en nevenfuncties te vinden op de website van Museum Dokkum.

Museum Dokkum maakt samen met Museum 't Fiskershúske in Moddergat onderdeel uit van Stichting Musea Noardeast Fryslân.

Het bestuur van de Stichting Musea Noardeast Fryslân vormt sinds 2016 ook het bestuur van de stichting It Fiskersskip. Deze stichting voert het beheer over De Aak WL19. Per 1 januari 2024 zal deze taak worden overgenomen door een zelfstandig bestuur.

In het kader van een aantal specifieke onderwerpen werden er door het bestuur enkele bestuurlijke werkgroepen ingesteld. Het betrof hier: vrijwilligersbeleid, sponsoring, legaat Zwart (herinrichting Museum 't Fiskershúske & Garnalenfabriekje), herinrichting (herlocatie) Museum Dokkum, onderhoud gebouwen en reddingssloep L.A. Buma.

Dhr. T. Stierhout trad toe tot het bestuur, met als bijzondere kennisgebied Archeologisch Steunpunt / Museum Klooster Claercamp, inmiddels onderdeel van Museum Dokkum

Het bestuur sprak met de besturen van Terpen Informatiecentrum Hogebeintum en Museum mr. Andrea Kollum over samenwerking in de gemeente Noardeast-Fryslân. Hierbij kwamen onder meer beleidskwesties aan de orde, werd er gezocht naar manieren om elkaar beter te informeren en activiteiten op te zetten. Ook werd initiatief genomen om te kijken naar mogelijkheden om de organisatie te versterken met nieuwe vrijwilligers, o.a. door contact te zoeken met Dokwurk.

Individuele bestuursleden vertegenwoordigden alleen of samen met de directeur-conservator de stichting en/of de individuele musea bij informatie bijeenkomsten, jaarvergaderingen, symposia, boekpresentaties, openingen e.d.

Een delegatie van het bestuur sprak met de wethouder(s) cultuur van de gemeente over beleidskwesties en de jaarbegroting. Bijzondere aandachtspunten in dit gesprek waren de opzet van een locatiestudie voor museum Dokkum inclusief de gemeentelijke financiering hiervan, de ontwikkelingen in Moddergat m.b.t. het legaat Zwart en de gevolgen van de energieprijzen voor de lopende exploitatie.

MEDEWERKERS EN VRIJWILLIGERS

In 2023 werkten een aantal personen zowel voor Museum 't Fiskershúske als voor Museum Dokkum. Voor beide musea werkten: medewerkers pr en educatie, directeur-conservator en de vrijwilligers die zich bezighouden met administratie, collectie en de opbouw van exposities. Een medewerker van Museum Dokkum werd ingezet bij de organisatie van de Seedykstermerk in Moddergat.

Stichting Musea Noardeast Fryslân

De personele bezetting bleef in omvang ongeveer hetzelfde. Dokkum kende in 2023 zes vaste medewerkers (allen part time) en zo'n 25 vrijwilligers (balie, onderhoud, administratie, activiteiten, collectie, rondleidingen, stadswandelingen, Trekschuit, stadsorgel). Een deel van de vrijwilligers kreeg vanwege de taakomvang en verantwoordelijkheden een vrijwilligersvergoeding.

De geringe omvang van de organisatie maakte ons ook in 2023 weer kwetsbaar. Een griepgolfje kan direct gevolgen hebben voor de openstelling van het museum of de voortgang van de diverse werkzaamheden. Inzet was en blijft het neerzetten van een organisatie die een stootje kan opvangen, ondanks veel inzet blijven zeker de weekendopenstellingen een zorgpunt.

De medewerkers van Museum Dokkum bezochten enkele landelijke, provinciale en regionale (digitale) bijeenkomsten op hun vakgebied en namen deel aan een fysieke cursus en/of workshop (textiel, Atlantis, e.d.)

In 2023 werd door ons BHV-team deelgenomen aan de jaarlijkse cursus Bedrijfshulpverlening. We combineerden de cursus met de collega's van Museum 't Fiskershúske.

NETWERK

De directeur-conservator Hans Groeneweg had zitting in Stichting Historia Doccumensis, Open Monumentendag Dokkum en schreef voor het tijdschrift De Sneuper. Sinds enkele jaren heeft hij ook zitting in de besturen van Stichting Promotie Dokkum, Stichting RegioMarketing Toerisme, Museum Federatie Fryslân en is lid van de adviesgroep Binnenstad Dokkum. In 2023 adviseerde hij de werkgroep Claercamp-Rinsumageast en het bestuur van de Stichting Modderacademie (project Ús Iep).

De medewerker pr & educatie J. Bosma had zitting in het bestuur van Cultuur Historisch Centrum De Schierstins en maakte deel uit van het Fries Educatief Platform (FEP). Bosma werkte ook samen met organisatie in stad, regio en provincie over educatieve projecten zoals het Skûtsje-project. Ook werden door hem internationale contacten nieuw leven in geblazen in het kader van bijzondere Europese (taal en cultuur) regio's. In 2023 ontstond hieruit een reizende expositie Visserstruien die door delen van Europa reisde.

Museum Dokkum bewoog zich verder in vele diverse netwerken op het gebied van beleid, collectie, educatie, communicatie, marketing en activiteiten. Bijzondere aandacht was er voor de samenwerking met Stichting Markant Friesland. In 2023 werd gesproken met de besturen van Hogebeintum, Kollum en Dokkum-Moddergat. Inzet was om te kijken hoe we naast Markant Friesland verder vorm kunnen geven aan samenwerking in de gemeente Noardeast Fryslân. Concreet gaf dit aanleiding om met vereende kracht nadere werkafspraken te maken om te komen tot vrijwilligersbeleid voor de musea. Andere belangrijke netwerkpartners voor Museum Dokkum waren o.a. Streekarchief Noordoost Fryslân, Historische vereniging, St. Oud-Dokkum, Open Monumentendag Dokkum, Stichting Historia Doccumensis, Bonifatiuskapel Dokkum, ondernemersverenigingen en lokale ondernemers, lokale kunstenaars, Modderacademie, Kunstenaarscollectief De Groen, lokale, regionale en provinciale onderwijsinstellingen, lokale en provinciale pers, Stichting Stadspromotie Dokkum, Stichting Regio Marketing Toerisme, Merk Fryslân, Museum Federatie Fryslân, gemeente Noardeast-Fryslân en de diverse organisaties rondom Wereld Erfgoed Waddenzee en Museum 't Fiskershúske.

5. BELEID, MUSEUMREGISTRATIE, DUURZAAMHEID EN VEILIGHEID

BELEID

In 2023 werd uitvoering gegeven aan het meest recente beleidsplan. Dat de uitvoering van het Beleidsplan 2018-2023 vertraging had opgelopen werd al in vorige activiteitenverslagen kenbaar gemaakt. In het voorjaar van 2022 werd door het bestuur gekeken naar de voortgang van de diverse

Stichting Musea Noardeast Fryslân

punten en zijn er nieuwe prioriteiten aangegeven. In het voorjaar van 2023 werd opnieuw gekeken naar de voortgang. Daarnaast werd er gewerkt aan het nieuwe beleidsplan voor de jaren 2024-2027. In het najaar 2023 waren de concept beleidstukken: Beleidsplan 2024-2027 en Vrijwilligersbeleid afgerond en klaar voor beoordeling van het bestuur.

Belangrijke prioriteiten die door het bestuur zijn aangegeven zijn: toegankelijkheidskwestie Museum Dokkum, uitvoering geven aan legaat Zwart, vrijwilligersbeleid, educatie en de verhoging van eigen inkomsten (donateurs, sponsoring, entree, winkel, café, verhuur).

De secretaris van het bestuur zorgde er voor dat de inschrijving bij de Kamer van Koophandel weer up to date werd gemaakt ivm wijzigingen in het bestuur. Ook werden er door de secretaris een aantal UBO formulieren opgemaakt die nodig waren voor onder meer bankieren en verzekeren.

MUSEUMREGISTRATIE

Gedurende 2019 en 2020 werd gewerkt aan de herijking van de Museumregistratie voor Museum 't Fiskershúske en Museum Dokkum. Over vijf jaar zijn beide musea weer aan de beurt voor een herijking. In de jaren tussen 2020-2025 zal worden gewerkt aan beleidsstukken die de herijking in 2025-2026 tot een succes zullen maken.

DUURZAAMHEID

Daar waar mogelijk droeg Museum Dokkum een steentje bij aan maatregelen om duurzaamheid te bevorderen en het milieu minder te belasten. Dit doen we door waar mogelijk na te denken over wat we aankopen/gebruiken, hoe we kunnen hergebruiken, waar we kunnen vergroenen en hoe we verspilling tegen kunnen gaan.

Door de energiecrisis van 2022/2023 is Museum Dokkum zwaar getroffen. De slecht te verwarmen gebouwen (publiek- en kantoorruimte), de stijgende kosten voor verlichting, de stijgende kosten voor apparatuur voor behoud van de collectie e.d. zijn er debet aan dat de kosten voor energie stijgen. De consequentie hiervan is dat we eind 2022 ongeveer 2,5 x het bedrag betalen aan gas en elektrisch dat eind 2021. Een explosieve stijging waarmee in de begroting geen rekening was gehouden.

In 2023 zette de hoge kostprijs door in de eerste maanden van het jaar, daarna daalden de prijzen en keerden we terug naar een wat rustiger situatie, waarbij de kosten vergeleken met 2021 nog steeds hoger waren, maar niet meer de enorme gaten sloegen in de begroting als in de winter 2022/2023.

In 2023 zijn we in Museum Dokkum door gegaan, net als in 2022, om manieren te bedenken en toe te passen om zelf te kunnen besparen op de lasten voor gas en elektrisch. Met de werkgroep facilitair werd opnieuw gekeken naar manieren om te besparen op elektriciteit en gas. Met betrekking tot de elektriciteit vonden we nog enkele presentaties waar minder licht kon worden gebruikt, rondom de verwarming van zalen en kantoren konden zonder inzet van forse financiële middelen geen besparingen meer worden bedacht.

VEILIGHEID

In de komende jaren gaan we kijken naar manieren om de veiligheid voor onze gasten en onze medewerkers verder te verbeteren. Veiligheidsaspecten m.b.t. de collectie zullen een plaats gaan krijgen in het Collectiebeleidsplan.

Stichting Musea Noardeast Fryslân

2023

- O BHV-team op herhaal cursus geweest, extra BHV'er in team
- O Aanvulling 1^e hulp dozen
- O Calamiteiten oefening gedaan, met medewerkers
- O Certificering Trekschuit op orde
- O Keuringen en inspecties brand in overleg met verhuurder afgerond
- O Verzekeringen op orde
- O Start gemaakt met basisinventarisatie RI&E

6. FINANCIËN, INKOMSTEN, EIGEN INKOMSTEN, SPONSORING EN VRIENDEN

FINANCIËN

Het financieel jaarverslag over 2023 werd opgesteld door Administratiekantoor Ter Haar en hierna gecontroleerd door accountantsbureau Van Wieren & Vellinga Adviseurs Accountants.

Het verslag werd samen met dit Activiteitenverslag 2023 Museum Dokkum en andere stukken aan de gemeente Noardeast Fryslân verzonden bij de subsidieaanvraag 2025.

Om beter grip te krijgen op de financiële situatie van Museum Dokkum werd onderzoek gedaan naar onderdelen op de begroting. Dit jaar werd onder meer gekeken naar lopende abonnementen, energieleveranciers, reiskosten en vrijwilligersvergoedingen.

Om de kosten van inflatie, zeer sterk stijgende energielasten en de verhoging van de arbeidskosten op te kunnen vangen werden door het bestuur en de directie een aantal zaken in de wacht gezet: zo werd er geen investering gedaan in ICT en meubilair, werd de personeelsreis doorgeschoven naar 2023 en dure exposities doorgestreept.

De jaarlijkse Museana enquête 2023 (Museum Analyse Systeem) werd ingevuld en ter inzage gezet op de website. Hiermee voldeden we aan gestelde landelijke verplichtingen (CBR) inzake aanlevering jaarcijfers van onze stichting en aan de voorwaarden (Belastingdienst) die het mogelijk maken dat ons stichting is aangemerkt als een Culturele ANBI.

INKOMSTEN

a. Gemeentelijke subsidie

Onze subsidieaanvraag over 2023 werd door de Gemeente in goede orde ontvangen. De toekenning kwam binnen en het subsidiebedrag werd in delen aan de stichting overgemaakt.

b. Bijdragen

In 2023 verkreeg Museum Dokkum bijdragen uit het legaat Zwart voor de directeur aan het project Zwart bestede uren.

c. Bijzondere subsidies

Vanwege de stijgende energielasten 2022/2023 werd het museum gecompenseerd door de gemeente Noardeast-Fryslân.

De betalingen voor Stichting Stadspromotie Dokkum werd in 2023 gedaan via de rekening-courant van de Stichting Musea Noardeast Fryslân. Deze tijdelijke regeling eindigde per 31 december 2023, het batig saldo zal daarna worden overgemaakt op de rekening van de SPD.

Stichting Musea Noardeast Fryslân

EIGEN INKOMSTEN

a. entreprijzen

De belangrijkste bron van eigen inkomsten was de opbrengst uit entree en/of deelname aan activiteiten. Per 1-1-2023 verhoogden we de prijzen voor de entree. De huidige entreprijzen zijn terug te vinden op de website van het museum.

b. museumwinkel

In de museumwinkel verkochten we producten voor de toerist, maar ook producten met een duidelijke verwijzing naar het museum en de collectie. De opbrengst van de verkoop steeg in 2023.

c. verhuur

De verhuur van het Hellinghûs, een andere bron van inkomsten bleef achter. Door klachten van bewoners rondom de locatie was het niet mogelijk om te verhuren aan groepen die willen feesten en vieren. Hiermee droogde een belangrijk deel van de verhuur op en zal exploitatie van het pand lastig blijven. In 2024 zal het bestuur zich beraden over het blijvend huren van deze locatie in de komende jaren.

SPONSOREN

Museum Dokkum had in 2022 enkele sponsors. Het betrof hier bedrijven die korting verleenden op de ingediende facturen. Voorbeelden waren Administratiekantoor ter Haar en Van Wieren & Vellinga Adviseurs Accountants.

Vanuit het bestuur werd opdracht gegeven aan een sponsorwerver om ons te helpen met sponsoring bij het bedrijfsleven. Over het resultaat van deze actie waren we ontevreden, waarna de samenwerking is beëindigd. In 2024 pakken we het sponsorvraagstuk weer op en bekijken we andere mogelijkheden om sponsors aan ons te binden.

VRIENDEN

Museum Dokkum heeft een kring van vrienden die jaarlijks een donatie doen. In 2023 hebben we ingezet om weer nieuwe donateurs te werven. Dit is noodzakelijk om de achteruitgang van het aantal donateurs op te kunnen vangen. In 2023 bleven we qua aantal donateurs stabiel.

7. TOT SLOT

Terug kijkend op 2023 was dit vooral het jaar van constante zorg over de exploitatie. Stijgende kosten, stijgende lonen en stijgende energieprijzen veroorzaakten grote zorgen over de financiële situatie. Hierdoor was 2023, net als 2022 een jaar waarin we uitgaven uitstelden, die eigenlijk wel noodzakelijk zijn. Zoals het maken van een goede werkplek voor mensen (stoelen, bureaus, hard- en software, klimaat), de organisatie van een uitje voor vrijwilligers en medewerkers en afblazen van te dure wisselexposities e.d.

Onze dank gaat uit naar al onze relaties in stad, gemeente, regio, provincie en land die ons hielpen, ondersteunden en adviseerden. En natuurlijk dank aan al onze vrijwilligers, bestuursleden en medewerkers voor de enorme inzet en betrokkenheid gedurende het afgelopen jaar. Dank ook voor jullie begrip voor een situatie waarin we zuinig moesten zijn en niet alles konden wat we graag wilden.

Dokkum, 21 mei 2024

D.H. Groeneweg, directeur-conservator